

KIS LAP

TÉLEN. (Lásd a 87. lapon.)

KÉT TÜZ KÖZÖTT.

— Elbeszélés. —

(V. Folytatás.)

EM, nem, nem! kiáltá én innen nem mehetek! Nem koczkáztathatom, hogy ellenségem betörjön ide az én területemre. Őriznem kell a határt.

— Ugyan Berczikém, egészen elvesztetted az eszedet? szólta Irénke, összecsapva kezeit. Hol van neked ellenséged? Legföljebb ha saját magad vagy az. Elemér valóban épen nem úgy viseli magát, mint valami ellenség; hiszen látod, hogy visszatért a padra és nyugodtan olvasgat.

— Oh persze! Ti leányok nem értitek ez efféjét: de engemet ugyan rá nem szed. Tudom én, hogy az afféle városi urfiak nagyon ravaszok; azt hiszi, hogy ha egy ideig csöndesen marad, engemet elámit, eltávozom innen s akkor ő végre csak azért is bejön ide, ahonnan kitiltottam. De abból semmi sem lesz!

— A harag egészen megzavar, kedves Berczikém, szólta Irénke. Valóban mindaz, amit itt beszélsz és mivelsz, komolynak nagyon nevetséges, játéknak nagyon helytelen.

— Játék? Játék? kiáltá Berci dühösen. Hadd jöjjön hát ide az a te kedves Eleméred, mindjárt meglátja, milyen játék ez!

És Berci oly veszedelmes módon kezdett hadonázni a botjával, hogy csakugyan nem lett volna tanácsos közelébe menni.

Elemér azonban nem is gondolt arra, hogy Berci közelébe menjen, hanem ellenkezőleg, megelégedvén az olvasást, le-

tette könyvét a padra, aztán fölkel s lassu léptekkel eltávozott a nagy fasorba, úgy hogy csakhamar látni sem lehetett. Berci gyanakodva nézte az ellenség távozását.

— Fogadni mernék, mondá aztán, hogy most valami csinyen töri a fejét. Bizonyosan meg akarja kerülni a házat, hogy a másik oldalról, itt a bokrok közt ezen a keskeny uton lopózzék be az én területembe. Ohó, Elemér urfi, nem oda Buda! Majd készíték én neked egy kis akadályt!

És rögtön megragadott egy nehéz, nagy lóczát s a bokrok közötti keskeny utra vonszolta, aztán még néhány kerti széket is oda hordott és így teljesen elzártá az utat. Ez idő alatt Irénke folyton ott járt körülötte és beszélt neki szép és okos dolgokat, — de mind hiába, Berci semmikép sem akart hajtani az okos szóra.

— Már nekem hiába beszélsz, Irén, felelt Berci. Hiszen magad is láttad, hogy történt a dolog, láttad, hogy én kaptam az utolsó ütést. Már pedig azt el nem tűrhetem, hogy én kapjam az utolsó ütést, nem ezt még a te kedvedért sem tűrhetem el. A ki az efféjét vissza nem adja, az gyáva. Én tehát kénytelen vagyok hadat izenni Elemérnek; majd meglátjuk, mi lesz a háboru vége.

Irénke majd kétségbe esett, midőn Berczitől ilyen beszédet hallott. Hogy térítse észre a makacs, makranczos fiút? Pedig valamit kell tenni, a dolog így nem maradhat... apa és mama egy-két nap mulva hazatérnek s mit gondolnának majd nemcsak a fiukról, ha nem Irénkéről is, ha harcot és háborut találnának ott, a

hol távozásukkor még béke és barátság uralkodott!

Ezalatt Berezi elkészült a bástyával, melyet a keskeny uton Elemér netaláni betörése ellen épített: nagyot fújt, megtörölte homlokát s várta a támadást. Az ellenség azonban épenséggel nem mutatkozott s Irénke föl akarta használni a jó alkalmat, hogy valamiképen mégis meggyőzze a nyakas fiut arról, mennyire nincs igaza, ha azért haragszik, hogy ama szerencsétlen reggelinél ő kapta az utolsó ütést

— Lásd, mondá Irénke, Elemér akkor még javában beszélt s nem gondolt semmi rosszat, mikor te fölugrottál és nagyot ütöttél reá.

— Oh, ez nem volt nagy ütés, mert fölfogta a kezével, alig érintettem, szakítá félbe Berezi. Szerencséje is volt, mert különben még ma is éreznéd, milyen kemény a Berezi ökle!

— No jó, hát nem volt nagy ütés, de mégis csak ütés volt s Elemér azután csak visszaadta. Végre is hát egyik sem adós a másiknak, te is kaptál egyet, ő is; de az a nagy különbség, hogy te kezdted!

— Igen ám, de ő végezte! kiáltá Berezi szeme villogott ekellemetlen emléknél. Én kaptam az utolsó ütést és akár meg is vallhatom, hogy az ő ütése sokkal hatalmasabb volt. Azután a kalapomat is leütötte a fejemről, rajta tapostunk mindnyájan, még te is, — nem igaz? No's beszélj, nem igaz?

Irénke nem tagadhatta, hogy ez valóban mind így történt s Berezi urfi dühösen toporzékolva folytatá:

— No's tehát, ebből pedig világos, hogy Elemér volt a győztes, én vesztet-

tem! Én kaptam az utolsó ütést, ezt pedig én nem türhetem! Ha Elemér azt akarja, hogy kibéküljünk, szükséges, hogy kapjon tőlem épen olyan hatalmas ütést, amelyet ő adott nekem, és hogy a kalapján tapossunk mindnyájan. Hanem persze ti ezt nem értitek, ti leányok, hogy mi az a becsületkérdés.

Az bizonyos, hogy Irénke nem értette az egészet, amit Berezi nagy dühösen össze-vissza hadart. A jó leányka csak azt látta, hogy testvére makranczos, bosszúálló; de azt semmikép sem tudta belátni, hogy becsülete volna megsértve.

— Mert lásd, Berczikém, folytatá Irénke, ha Elemérnek tiz kalapja volna s te mind a tizet összetaposnád, segítene ez a te kalapodon? S ha Elemér most itt közel volna és ide dobná kalapját, mondván: »tessék, taposs rajta, ha csak ez kell!« nem szégyelnéd a dolgot s nem látnád-e be, hogy bizony nagyon bolondot beszéltél? Vagy ha Elemér ide állana elédbe s mondaná: »üss jól hátba!« — volna lelked ezt tenni? Nem-é inkább megölelnéd? Hidd meg, itt nincs más módja a kibékülésnek, minthogy te őszintén megvalljad, hogy te voltál a hibás. Meg vagyok győződve, hogy Elemér, ha ő éreznéd magát hibásnak, már régen eljött volna hozzád, hogy bocsánatot kérjen.

— Oh, meghiszem! Neki könnyü is volna, ő volt a győztes. Hanem persze ti leányok nem értitek, mit jelent az, mikor az embert oly csufosan legyőzik.

Ezzel Berezi fölkerelkedett és nehogy a jó Irénke kérő szavai meglágyítsák szívet, elfutott, be a házba, szobájába s magára csukta az ajtót.

Irénke egészen elszomorodva, majdnem kétségbeesetten maradt ott. Mit tegyen, mihez fogjon már most? Milyen szegyen lesz reá is, hogy szülei távollétében a két fiu ily halálos gyűlölködésbe jutott! Ha haza jönnek a jó szülők, mit fog Elemér tehetni, ha Berezivel haragban van? Egyebet nem tehet, mint hogy kérni fogja, küldjék őt haza Budapestre. Ez aztán gyönyörű dolog lesz... vendég, aki időnek előtte, haraggal utazik el a házból!

— De hiszen ez mégis rettenetes! sohajtá szegény Irénke. És nem tudom rábírni őket, hogy kibéküljenek! Ismerem Berezi nyakasságát... nem fog engedni... Talán jobb volna, ha Elemért kérném meg, hogy ő kezdje meg a kibékülést. Csakhogy ez bajos, nagyon bajos... hogy kérjem erre Elemért, mikor csakugyan ő van megsértve és valóban Berezinek a kötelessége bocsánatot kérni! Oh Istenem, milyen szegény! Mit fognak kedves szüleim mondani? És a jó leányka egészen busan ült le egy padra s minél tovább gondolkodott a fiuk háboruskodásán, annál inkább elszomorodott, úgy hogy végre sirva fakadt.

Berezi barátunk ezalatt odafönt szobájában egy ideig a pamlagon hempergett haragjában, majd azonban ismét kíváncsi volt megtudni, mi történik odakint? Fölugrott tehát és a függöny mögé rejtőzve leste, vajon Elemér csakugyan ravaszkodik-e s betört-e most a Berezi területére? Berezi becsületére azonban azt is meg kell vallani, hogy látni kívánta azt is, mit csinál Irénke. Mert Berezi őszintén szerette testvérét és csak még inkább növelte haragját, ha meggondolta, hogy Elemér miatt Irénkének szomorkodnia kell.

Ott leskelődött tehát az ablakban, — de hiába, Elemért nem láthatta. De igenis megpillantotta Irénkét ott a padon, még pedig busan, zokogva, — igen, semmi kétség sem lehetett, Irénke zokog s könyeit törölgeti arczáról.

De már ezt Berezi nem állhatta tovább. Kinyitotta az ablakot s meghatott hangon kiáltá:

— Irénke, Irénke! Te sírsz! Én nem akarom, hogy te sírj! Még csak az kellene, hogy egy ilyen városi uracska miatt neked szomorúságod legyen.

— Nem Elemér az oka, hogy sírok! felelé Irénke. — Jól tudod, hogy épen miattad van okom szomorúságra!

— Én miattam! Én miattam! kiáltá Berezi hevesen. — Hát én voltam talán az, aki messze földről ide jöttem, hogy dicsekedjem, mennyivel szebb és pompásabb dolgokat láthatni máshol, mint ami itt Kelenfalván van? Talán én beszéltem olyan csodameséket, melyekből a fele sem lehet igaz? Nem Elemér tette ezt?

— Igen, Elemér tette, de nem azért, hogy bosszúságot okozzon, hanem egyszerűen elbeszélte, mit mindent láthatni másutt. És amit beszélt az nem mese, hanem valóság s nem volt igazad, mikor ezért annyira megharagudtál.

— Én pedig azt mondom, hogy amit Elemér beszélt, az csupa hazugság s nem volt más szándéka, mint hogy a mi kedves szülőhelyünket gyalázza, mintha ez valami hitvány fészek volna. Ezt pedig én el nem tűröm; nem én, soha!

És Berezi hevesen becsapta az ablakot s ismét visszavonult.

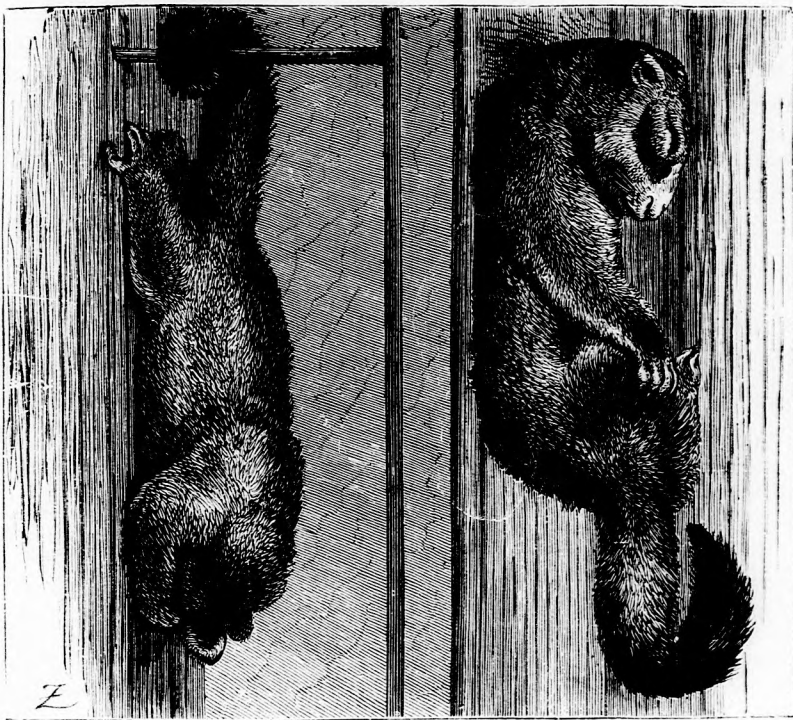
(Folytatása következik.)

MORMOTAK TÉLEN.

TÉLEN, mikor későn kél a nap s hosszú az éj, hány kis fiura, hány kis leányra illik rá a példaszó, hogy »alszik mint a mormutér!« vagyis alszik mélyen és sokat és ha fölkelésről van szó, bizony-bizony nem akarózik, álmosan pislog, mi-

kor a mamácska már másodszor is költögeti. No végre mégis csak fölébrednek és fölkelnek.

Hanem az igazi mormota, az már aztán igazán álmos táskas föl nem ébred egész télen át. Nyilván nem szereti a hideget, sem a havat: hólapdával játszani, jegen csuszkálni, mint kis fiuk és leányok szoktak, nem tud; a fagyos földön

MORMOTÁK TÉLEN.

elcsógot sem igen találna, így tehát egyet gondol, lefekszik őszkor barlangjában s addig alszik, míg csak tavaszkor a nap melege be nem hat egészen hozzája és föl nem kelti. Ha hosszú a tél, mormota barátunk elszundikál egy folytában négy-öt hónapon is át; ez már aztán valami, ugy-e?

A mormota hazánkban a Kárpátok bérczei közt él; de itt persze nem lehetne meglesni, miként alszik; hanem ha elfogják s erős kalitkában tartják, ott aztán láthatni, mint szorong mozdulatlanul hónapokon át. Alig lélezkedik, szíve is alig-alig dobog, olyan, mintha nem is élne. Es minél tovább alszik, annál soványabbá

lesz, pedig őszkor, mikor lefekszik a hosszú alvásra, kövér mint a duda, mert jó előre föl hizlalja magát, tudván, hogy hosszú ideig nem fog semmit enni. Rendesen hátán fekvé alszik, de néha farkával belekapaszkodik ketrecze rostélyába s úgy lóg alá.

Több olyan állat van, mely a telet, mint a mormota, kényelmesen aludva tölti el földalatti üregekben, ilyen p. o. a medve, hörcsök, ürge, sőt még halak is pihennek így, befurakodva a folyó mélyén lévő iszapba. De nem mindnyájan alusznak egy huzamban tavaszig, hanem föl-fölbrednek s ilyenkor esznek is a télire összehordott eleségből.

FURCSA HÁZI ÁLLATOK.

(Képpel a 96. lapon.)

A mi házi állataink a cicza, a kutya, kint az udvaron pulyka, csirke, rucza, melyek mind hűségesen megmaradnak a ház körül. Olyan házi állatokat, mint itt ezen a képen látunk, hiába keressünk széles Magyarországon, — mert ilyen furcsaságot csak messze tőlünk Amerikában, Braziliában találhatni.

Ott, a forró éghajlat alatt az erdőkben vadon él a majom, a vizek partján a teknőc. Mindkettőnek vannak olyan fajai, melyek, kis korukban elfogva, egészen megszeliődülnek és szépen megmaradnak a házban és környékén.

A két állat természetesen nagyon különböző módon viseli magát. A teknőc esöndeskén, lassacsán mászkál ide-oda a földön s legjobban szeret valamely sarokban elrejtőzve szundikálni; ellenben a pajkos majom örökké ficzkándozik, mindenféle bohókás csínyen töri a fejét, föl ugrik a butorokra, az emberek hátára s ha a háziak egy kis békességet akarnak, kénytelenek a nyugtalan ficzkót az ágy vagy asztal lábához kötni, hogy kissé veszteg legyen. Ez percze nem igen van inyére

majom komán! s ha ilyenkor közelébe jut a teknőc, van drága dolga szegénynek! A majom szeretne vele játszani, szeretné, ha a teknőc is ugrálna, s csodálkozik, hogy a pajtás oly lomhán czammog a földön. Vissza-visszarángatja, ha a teknőc el akar bujni, csipdesi kurta lábait, farkát, mert a teknőc többi testét a csontpánczél védi; azonban minden kísérlete hasztalan, — a teknőc addig-addig erőlködik, míg végre elmenekül valamely zugocskába, majom pajtás pedig bizonyosan megveti a lomha atyafit, aki nem akar játszani sem.

HOL ÉS HOGY TEREM A

»KIS LAP.«

— II. A nyomda és a szedők karzata. —

(Képpel a 88—89. lapokon.)

A KISZEDETT sorok, hogy ha Szépen mind föl vannak osztva Apróbb és nagyobb lapokra: A nyomó formába rójja. S csak most kerül a sajtóba.

Egy erő van minden géphez
Melyet a gépmester fékez.
A hatalmas gőzerő ez
Mely roppant nagy munkát végez.
Ne nyulj hozzá kerekéhez.

Ha az ivet kinyomtatták,
A zsinóra fölakasztják
Szép lassacsán szikkasztgatják,
Aztán onnan lekapdossák,
Csomagolják — s kész az ujság.

T É L E N.

(Képpel a czimlapon.)

Hej huj, nem bánom
 Ha tél van is, nem bánom!
 Ha nem lehet kocsikázni
 Hej, repülök a szánom.
 Ha nincs virág kis kertemben,
 Van az ablak-táblámon.
 A ki télen busulni tud,
 Ó, a szegényt de szánom!
 Hát csuszkálni, iringálni,
 Kis vas talpon kocsolyázni,
 Mint a madár tavaszállni,
 A sima jégtáblákon!
 Az csak a nagy gyönyörűség
 Mikor hátán röpit a jég!
 Hej huj nem bánom,
 Ha tél van is nem bánom!
 S nem csak ablaktáblámon,
 Másutt is van virágom.
 Zöld levele csipkés
 A csipkéje tüskés,
 A virágja hó
 Gyümölése bogró.
 Hej huj, nem bánom
 Télen is van virágom.

KÖZÉPKORI VITÉZEK.

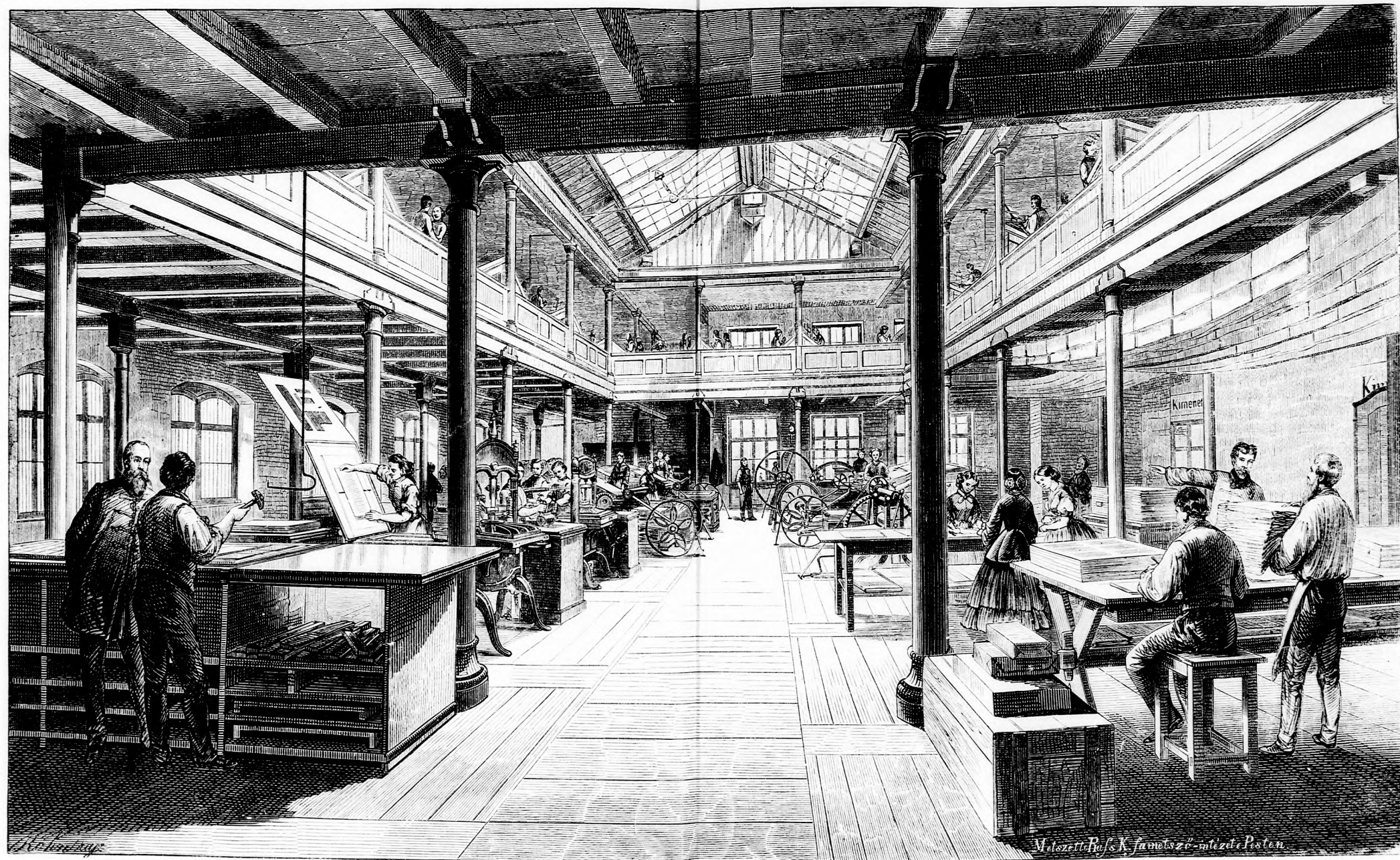
— **Lovas vitéz. Sebesültek a csatatéren.** —
 (Képpel a 92. és 93. lapokon.)

TUDOM, sokan vannak köztetek, akik már
 olvastak történelmi könyveket, melyek
 a régi időről, rég elmúlt századok
 eseményeiről szólnak. Bizonyosan meg is
 tetszett nektek egyik-másik híres, nevezet-
 es vitéz, kinek hős tetteiről, rendkívüli
 erejéről és bátorságáról érdekes dolgokat
 olvashatni, mint p. o. a hatalmas Kinizsi
 Pálról, ki egyszerre két karddal kaszabolta
 az ellenséges katonákat. Ha régi fegyve-
 rek gyűjteményét látjuk, amilyen van ha-
 zánk fővárosában Budapesten is a nemzeti
 muzeumban, bizony szinte elbámulunk,
 hogy bírták a hajdani vitézek emelni ez
 óriási kardokat és csatabárdokat.

Mert a régi időben a kard, buzogány,
 csatabárd volt a vitézek főfegyvere. Azt
 talán csak tudjátok, hogy a puskaport csak
 néhány száz esztendővel ezelőtt találta föl
 egy szerzetes barát; ezelőtt tehát persze
 nem volt sem puska, sem ágyu, messziről
 csak nyilakkal lövöldözhettek, de ez nem
 sok kárt tett, mert a vitézek erős vaspán-
 czélt öltöttek testükre, úgy hogy a nyil
 visszapattant róla, nem úgy, mint most az
 ágyugolyó, mely pánczélостul, mindenestül
 agyonmorzsolná a vitézt.

A középkori vitéznek tehát a fegyve-
 ren kívül legnagyobb szüksége volt jó
 pánczél-ruhára. Kemény aczélból nagy
 mesterséggel készültek az ilyen pánczél-
 ok s olyanok voltak, hogy a vitéz, ha felöl-
 tötte, mégis jól mozoghatott, ámbár ter-
 mészetesen kissé nehézkesen. A pánczél-
 ról nemcsak a nyil pattant vissza, hanem
 a buzogány vagy csatabárd sem törte ke-
 resztül. Így aztán egymásnak nem árthat-
 tak; persze bajosan lehetett viaskodni;
 de kifogtak ám azért a pánczél-
 okon is. Oly roppant erős és nagy kardokat s másféle
 fegyvereket csináltak, hogy a vitéz csak
 két kézre fogva bírta emelni; az ily rop-
 pant fegyverekkel aztán rettenetesen dön-
 gették egymást, hogy szinte szikrát hányt
 az aczélvértzet s egyike vagy másika
 végre is összezúzva szétrepedt. Gyalogo-
 sok és lovasok egyaránt viseltek pánczél-
 t s a gazdag főuraké gyakran igen diszes
 volt, aranyozott, úgy hogy egész kincs
 volt az értéke.

A nemes lovagoknak csatlósai, azaz
 szolgálói voltak, kik híven kísérték mindig
 urokat, hordták utánok a fegyvert s el-
 mentek velök a csatába is. Ha a vitéz meg-
 sebesült, a hű szolga vitte ki biztos helyre,
 hol aztán nagy bajjal leszedték a nehéz
 pánczél beköttöték a sebet és adtak a
 sebesültnek üdítő italt. Sokszor azonban
 maga a hű csatlós is megsebesült s aztán
 ur és szolga osztoztak a gyógyító italban.

HOL ÉS HOGYAN TEREM A »KIS LAP«, (II. A voltaképeni nyomda a szedők karzatával.) Lásd a 86. lapon.

Mészáros R. és K. faipari és nyomdai Pósten.

PALIKA NEVENAPJA.

— Beszélyke. —

ARSANG ideje volt. Senki sem örült ennek jobban, mint a kis Pali. Nem azért, mintha táncvigalmakra járt volna, erre még nagyon kicsiny volt; hanem szüleinél, rokonainál, a jó ismerősöknél ez időben gyakran voltak nagyobb összejövetelek, estélyek, sőt a gyermekek számára is rendeztek holmi kis mulatságokat s Pali mindenütt jelen volt.

Azonban Pali nem azért örült ennek, mert alkalma volt találkozni, vigan játszani, mulatni kis rokonaival, pajtásaival, hanem — mert-mert — szinte röstellem kimondani — mert minden ilyen alkalommal kilátás volt jó ebédre vagy vacsorára és annyi csemegére, amennyit csak szemeszája megkívánt.

Azt hiszitek talán, hogy Pali szükségét szenvedett s azért örült a jó csemegéknek? Nem bizony! Szülei jómóduak voltak, nem is szenvedett Pali hiányt semmiben; hanem rettenetesen torkos és nyálkás volt. Sokszor csufolták, boszantották e miatt pajtásai, néha-néha el is szégyelte magát, de aztán megint csak a régi maradt. Pajtásai, ezt látva, többször ugyancsak gonosz tréfákat követtek el rajta. Egy napon Gazsi bácsiékhoz voltak meghíva Piroska nevenapjára. Sok fiu és leány volt együtt s előre lehetett tudni, hogy pompás gyümölcsökben, csemegékben nagy bőség lesz. Képzhetni, mennyire örült Pali; azonban mamája jól ismervén a fiu hibáját, mielőtt elbocsátotta, hosszabban beszélt vele és intette, figyelmeztette, mi-képen viselje magát.

— Különösen pedig, mondá a mama, ha asztalhoz ültök, ne egyél mohón, ne szedd tele a tányérodát. És ami legfőbb, mikor a gyümölcsöt, csemegét hozzák az asztalra, végy a mennyi illik, de ne rakj semmit a zsebeidbe, mert ez csunya dolog. Gondold meg mily szégyen volna, ha valaki észre venné! Halálra szégyelném magamat én is, ha azt kellene hallanom, hogy az én kis fiam milyen csufot vallott idegen helyen!

Palika szentül megígérte, hogy hiven megfogadja a jó mama intéseit s valóban meg is volt a jó szándék benne, hogy ezuttal ígétét igazán megtartja.

Vigan folyt a játék a gyermekek közt s még a szülők és nénik is közbevegyültek s játszottak a vidám kis népséggel. Végre föltalalták a vacsorát, asztalhoz ült a társaság.

Eleinte Palika iparkodott megtartani szavát s bár nagy erőfeszítésbe került, nem igen torkoskodott. De a kísértés mindig erősebb lett s mikor a gyümölcsre, czukrocskákra, süteményekre s más effélékre került a sor, Pali már megint a régi volt. Nagy ügyességgel rakott pogácsát, mogyorót, czukorkákat s minden effélét a zsebébe úgy hogy senki sem vette észre... akárhányszor kínálták, mindig teleszedte tányérját s néhány percz múlva már megint semmi sem volt előtte. Épen egy jó öreg néni ült mellette, s látván, hogy Palika tányérja üres, odaadta neki még a számára kivett csemegét is. Palika szépen elfogadta... ez is jó egy kis ráadásnak, gondolá, s eldugta a többihez.

De mégis volt valaki, aki szemmel kísérté Palikát, ez a valaki pedig Zsiga volt, Pali rokona. Zsiga igen jókedvű fiu

volt, szerette a tréfát, sőt néha kissé megszire is ment pajzánkodásában; de senki sem tudott reá haragudni, olyan kedves, kellemes fiu volt. Most, amint az asztalnál ültek, Zsiga, ki különben is jól ismerte Pali hibáját, észrevette, hogy Pali barátunk, mialatt jobb kezével néha-néha egyegy mogyorót tesz szájába, bal kezébe is minduntalan markol süteményt, figét, cukrocskákat s ez a balkéz mindig eltűnik az asztal alatt és nem sokára megint üresen jelen meg a tányéron. Zsiga rögtön kitálta, hányadán van a dolog s pajkos eszével azonnal arra gondolt hogy tréfálhatná meg torkos, nyalánk rokonát.

Amint fölkeltek a vacsorától, Zsiga jól megnézte Palit és látta, hogy ennek balzsebe nagyon duzzadoz . . . világos, hogy ide dugta a sok csemegét. Zsiga azonban nem szólt semmit s úgy tett, mintha semmit sem vett volna észre. A játék újból megindult, vigan voltak s a különféle játékok közt végre zálogosdira rákerült a sor. Zsiga pedig ügyesen úgy rendezte, hogy mikor a zálogok kiváltására került a dolog, ő volt a bíró, a ki ítelt, kinek mivel kellett a zálogot kiváltani.

Mindenki vesztett zálogot, Palika is. A kiváltás sok tréfa és kaczagás közt ment végbe s Palika is vigan volt a többiekkel, nem sejtve, milyen kellemetlen meglepetés vár reá.

Végre rákerült a sor, hogy ő is kiváltsa a zálogot. Kérdésére, hogy mivel válthatja ki, Zsiga így ítelt:

— Kiválthatod azzal, hogy kirakod ide az asztalra azt, ami a kabátod bal zsebében van.

Palika elsápadt, majd elvörösödött s jó ideig szólni sem tudott; aztán hebegve mondá:

— Azt . . . azt nem tehetem . . . az nem lehet . . .

— De igen, azt kell tenned, különben nem kapod vissza a zálogot, szólt Zsiga nevetve.

— Nem, nem, soha! kiáltá Pali egészen magán kívül.

Az egész társaság meglepetve nézett a fiura, mindenki kíváncsi volt, valjon mi lehet hát abban a zsebben, amit Pali nem akar megmutatni? Zsiga hamisan mosolygott s ez még fokozta a többiek kíváncsiságát. Most már tehát mindnyájan sürgették, hogy ide vele, mi van ott a zsebben! De Pali csak annál kevésbbé engedett s majd sirva fakadt, mialatt a többiek kaczagtak. A kaczagásnak azonban egyszerre vége lett, mert egyik pajkos gyerek, mialatt a többiek vitatkoztak Palival, benyult ennek zsebébe és egész marokkal kivett belőle — pogácsát, figét, mogyorót és másféle csemegét, ami az asztalnál volt.

Most már mindenki értette a dolgot. Pali mérgesen a földhöz vágta magát és sirt szégyenében. A társaság jókedve el volt rontva s Zsiga most már szinte sajnálta a kissé erős tréfát. Pali végre fölkekedett, kirohant és haza sietett, a többiek pedig tovább mulattak.

Ez nagy megszégyenülés volt. Pali jó ideig alig mert mutatkozni ismerősei között. Mamája, bár eleinte nagyon bántotta ez a dolog, később azt gondolta, hogy ez a leczke talán mégis használni fog a torkos gyerekeknek s megjavul. Hanem bizony csalódott.

Egy kis időre volt ugyan hatása ennek a keserű leczkének; de lassanként, amint mások elfelejtették, Palika is elfelejtette az egészet. És megint csak a régi torkoskodó, nyalánk fiu lett, a kin nem fogott sem a szép szó sem a komoly intés.

Elkövetkezett nemsokára egy nap, melynek Palika mindig nagyon örült: az ő nevenapja. E napon mindig nagyapáék hívták magukhoz s hívtak más gyermekeket is a rokonságból s rendeztek egy kis mulatságot, melynek vége holmi apró aján-

KÖZÉPKORI VITÉZEK. *Lovas vitéz.* (Lásd a 87. lapon.)

dékok szétosztása volt. A jó nagymama és nagyapa abban találta boldogságát, ha az unokáknak örömet szerezhettek.

Jó előre örült már Palika e napnak s jókedvűen köszöntött be nagyapáékhoz, hol már többen voltak együtt a kis társa-

ságból, mely ebédre volt meg hívva. Köztek volt természetesen Zsiga is.

Ebéd előtt a gyermekek ide-oda jártak a szobákban, nézegették a képes könyveket, mialatt a nagymama az ebéd rendezésével volt elfoglalva. Palika is járkált

erre-s
az ebé
meg v
jőféle
pás k
ott ál

Palik
nem
volt
voln
ból
cses
fogj

erre-arra, de legtöbbször megállapodott az ebédlő félig nyitott ajtajánál. Az asztal meg volt terítve, pohárszék tele különböző jóféle dolgokkal. Egy tál tele volt pompás befőtt gyümölessel, mellette pedig ott álltak a befőttes üvegek, még félig tele

baraczkkal, cseresnyével, szilvával. Palika meg nem állhatta, hogy kissé közelebb ne menjen s meg ne nézegesse ezt a csábító portékát.

Milyen jó volna ezt megkóstolni addig is, míg az asztalnál rákerül a sor! gondolá

KÖZÉPKORI VITÉZEK. *Sebesültek a csatatéren.* (Lásd a 87. lapon.)

Palika titkon. De ahhoz, ami a tálban volt, nem lehetett hozzányulni, mert oly szépen volt összerakva, hogy rögtön megismerték volna ha megbolygatja. Hanem az üvegből . . . abból lehetne kivenni egy-két szem cseresnyét . . . nem látja senki . . . nem is fogják észrevenni.

Előkeresett egy kanalat s azonnal tele szedte a száját befőtt baraczkkal. Épen másodszor nyult az üvegbe, midőn az ajtó felől egy gúnyos hang megszólalt :
— Ugy-e jó?

Palika majd földre ejtette ijedtében az egész üveget, de aztán kissé megnyugo-

dott, mert aki megleste, nem a nagymama volt, hanem csak Zsiga. Pedig bizony talán jobb lett volna, ha a nagymama kapja rajta, mert Zsigának megint boldos ötlete támadt s midőn Palika sietve távozni akart a pohárszéktől, Zsiga így szólt:

— No no, csak maradj ott és ha már megkezted, edd meg mind, ami az üvegben van.

— De Zsiga! . . .

— Edd meg, mert különben kiáltok s idehivok mindenkit, hogy lássák, mit tettél, szólt Zsiga nevetve.

Palika nem nagyon kináltatta magát . . . végre is nem valami nagyon gonosz dolog beföttet enni. Szaporán hozzáfogott tehát és megette mind, ámbár vége felé már nem izlett annyira, mert ebéd előtt nem volt szokva ilyen édességet enni. Mikor az egyik üveggel elkészült, Zsiga megint így szólt:

— Most edd meg hamar a másik üvegből a cseresnyét.

— De mit gondolsz, Zsiga . . . ez már sok . . .

— Csak edd meg . . . mert különben kiáltok . . .

Palika zavarában neki fogott a másik üvegnek is; de már ezt nemesak jónak nem találta, hanem alig-alig bírta lenyelni. Olyan émelyítő volt! Minden darab megakadt a torkán, de végre mégis csak legyűrte, mert Zsiga folyvást fenyegetőleg állt az ajtónál. Végre, végre elkészült a második üveggel is. Zsiga hangos kacagással szaladt el, de Palika épen nem volt nevető kedvben.

Rettenetes émelygést érzett, gyomra tökéletesen oda volt s midőn az ebédhez leültek, szinte undorodott minden ételtől.

Még azonban nem akarta elhinni, hogy baja lehet; a torkosság erősebb volt benne s mindig arra gondolt, hogy ha nem eszi végig a jó ebédet, ha azt mutatja hogy nincs étvágya, természetesen nem kap az ebéd végén a csemegékből sem. Már pedig ezt hogy tűrhethé el épen ma, mikor az ő tiszteletére, az ő nevenapja alkalmából van ez a pompás ebéd!

Ugy tett tehát, mintha minden rendben volna. Hanem az evés, az nehezen ment. A levest még csak meg bírta enni, de aztán mindinkább nehezebb volt lenyelni valamit. Roppant erőfeszítéssel tolt le minden egyes falatot s eljutott egészen a pulyka-sültig; ekkor azonban már nem bírta tovább, elsáppadt s szinte kék és zöld lett, majd lefordult a székéről. A nagymama vette észre legelőször s odasietett

— Az Istenért, Palika, rosszul vagy?

Palika alig tudott felelni; a hideg rázta, rögtön le kellett fektetni és orvost hivatni. A névnapi mulatságnak vége volt, s igen keserves szenvedés lépett helyébe.

A betegség igen komoly, súlyos volt, úgy hogy egy-két napig szinte féltették a fiu életét. Zsiga, mikor ezt látta, ugyan csak megszeppent s őszintén megbánta gonosz tréfáját; meg is vallotta nyiltan, hogy tulajdonképen ő okozta a bajt s kész volt bárminő büntetést elszenvedni. A büntetés, melyet rámértek, abból állt, hogy a beteg mellett kellett lennie s ezt ápolnia, amit készséggel meg is tett.

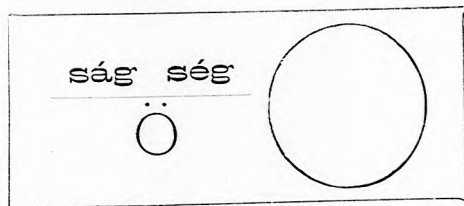
Végre jobbra fordult a baj s Palika lassanként fölgyógyult. Zsiga könyezve

kért tőle bocsánatot s Palika nemcsak megbocsátott, hanem így szólt:

— Gonosz tréfa volt, az igaz, sokat szenvedtem, — de lásd, kedves Zsigám, tulajdonképen mégis csak az én torkosságom, nyalánkságom volt oka mindennek. Hanem ennek vége, ez a keserű leczelelég volt. Meglásd, ezentul leszokom arról a csuf hibaról.

És Palika beváltotta szavát. Eleinte kissé nehezen ment, de vitézül küzdött a régi rossz szokás ellen, le is győzte s most olyan derék fiúcska, hogy senkinek sem lehet ellene panasza.

BETÜREJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

»A KIS LAP« XII. köt. 2-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Kőhalom.“

Helyesen megfejtették: Rudolf Mariska és Anna, Karfunkel Károly, Besenczki testvérek és Besenczki Bálint, Pécsy Angyalka, Zinsenheim Ilon és Teréz, Mikes Zsigmond, Majláth Gusztáv, Fraenkel József, Pollak Lajos és Hugó, Okolicsányi Margit, Rohonczy Lajos, Hóbor Kálmán, Záhorszky Margit és Irén, Wollák Janka és Adél, Burián Ilonka, Nerolda Károly, Molecz Károly, Kreskay Pirocska és Emma, Pick Dezső, Mocs Laura, Polátsék Hugó és Schwarz Izidor, Külley Fáni, Zmeskall Ernő, Kemény Árpád, Szentiványi Józsi, Katona Linda és Lajos, Spitzer Béla, Rombay Rózsika, Fried Albert és Lajos, Szalacsy Mariska, Kintzig Janka, Torossy Olíva, Frank Mór és Albert, Hofmeister Rikárd és Oszkár, Fodor Irén, Burger Mariska, Bauhol-

zer Irén, ifj. Szongott Vetti, Haász Malvin, Juhász Erzsike, Balogh Ilona, Propper Gyula és Ödön, Zeller Árpád, Karakasevics Mariska és Olga, ifj. Gerlóczy Gyula, Raisz Vilma, Gutmán Hermína, Jenny és Dezső, Seidner Ármín, Kozmáry Berta, Obetko Lujza és Dezső, Lichtmann Lipót és Mór, Mányi ref. kisebb népiskola növendékei.

*

A »KIS LAP« XII-ik köt. 1-ső számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Juhász Erzsike, Gráber Gyula, Nerolda K. Csóka Aurél, Zeller Árpád, Propper Gyula és Ödön, Mányi ref. kisebb népiskola növendékei, Korbuly Mariska, Horváth Irén és Géza, Okolicsányi Gizella, ifj. Gerlóczy Gyula, Petruzsálek Julcsa és Anna, Siposs Anna, Gutmán Hermína, Jenny és Dezső, Rosos Zoltán, Kudelka Berta és Béla, Török Izabella, György Magda, Tanczer Paulina, Bernát Szeréna, Lajos és István, Hofbauer Jánoska, Rothschild Linka és Lujza, Barok Mari., Klein Matild.

Kis Értesítő.

Deák Ferencz nagy hazánkfának emlékszozárára a „Kis Lap“ olvasói közül újabbán adakoztak:

Török Izabella 1 ft.
Török Zoltán — 40 kr.
Török Imre — 30 kr.

Összesen 1 ft. 70 kr.

Ez összeget átszolgáltattam az adományok átvételére meghatalmazott m. kir. adóhivatalnak. Ime a nyugtatóvány:

NYUGTATVÁNY.

Mi alólírtak ezennel, elismerjük hogy mai napon a »Kis Lap« tettes szerkesztősége által: Egy forint 70 kr. o. é. mint a Deák-szoborra ottan befolyt adomány készpénzben ezen pénztárba befizettetett. Melynek bizonyosságául saját kezünk aláírása.

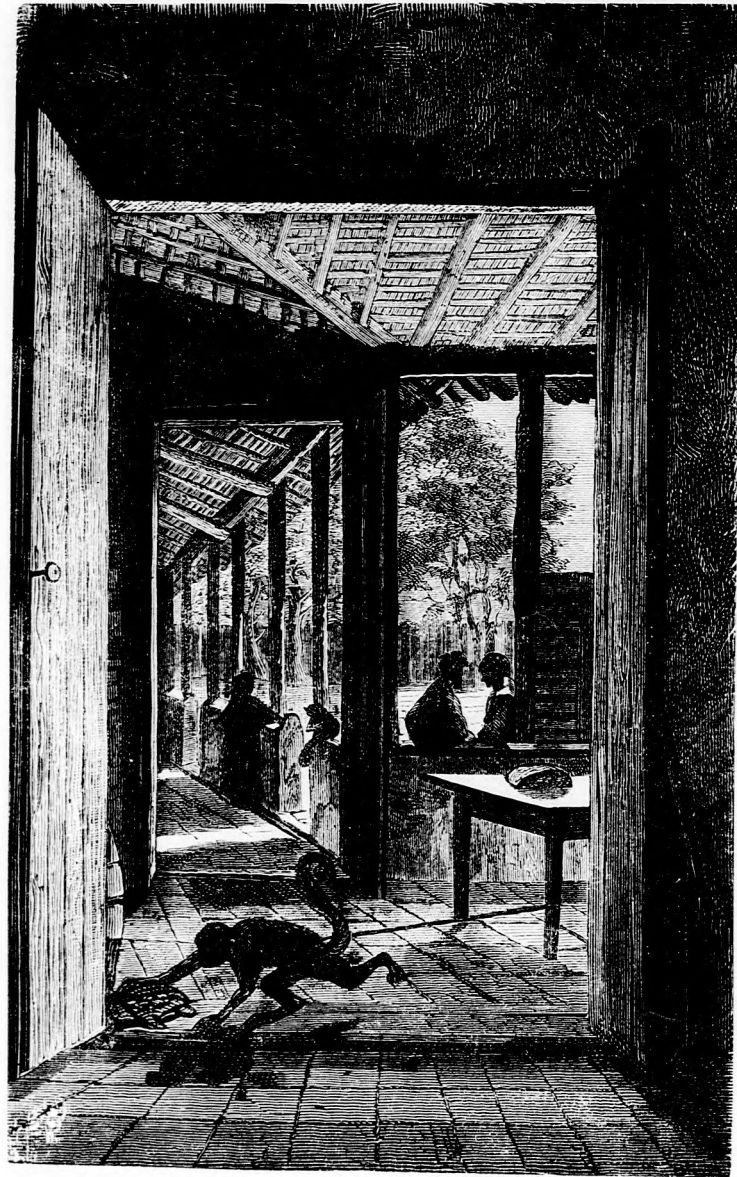
Budapest, 1877. január 30.

azaz: 1 ft. 70 kr. o. é.

(P. H.)

SNEIDER s. k.

FRANK s. k.

FURCSA HÁZI ÁLLATOK. (Lásd a 86. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.